

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„HRAJEME SI A POZNÁVÁME SVĚT“

Mateřská škola Zakřany

OBSAH

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE.....	3
II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
III. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
III. 1 Věcné podmínky.....	5
III. 2 Životospráva.....	6
III. 3 Psychosociální potřeby.....	6
III. 4 Organizace chodu MŠ.....	7
III. 5 Řízení MŠ.....	8
III. 6 Pedagogické a personální zajištění.....	8
III. 7 Spoluúčast rodičů.....	9
III. 8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
III. 9 Vzdělávání dětí nadaných.....	10
III. 10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	10
III. 11 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	10
IV. ORGANIZACE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	11
IV. 1 Rozdělení a počet tříd.....	11
IV. 2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd.....	11
IV. 3 Kritéria pro přijímání dětí.....	11
IV. 4 Činnosti při souběžném působení učitelek.....	11
IV. 5 Individuální vzdělávání.....	12
V. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	13
V. 1 Zaměření školy.....	13
V. 2 Dlouhodobé cíle v souladu s RVP PV:.....	13
V. 3 Metody a formy práce.....	14
V. 4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a nadanými.....	14
V. 5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
V. 6 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	15
VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	16
KLÍČOVÉ KOMPETENCE.....	16
INTEGROVANÉ BLOKY.....	20
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY.....	28
VII. EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	35
VIII. DOPORUČENÁ LITERATURA A DALŠÍ ZDROJE VHODNÉ PŘI REALIZACI ŠVP A TVP	37

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„HRAJEME SI A POZNÁVÁME SVĚT“

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Zakřany, Zakřany 134

Sídlo: Zakřany 102, odloučené pracoviště Zakřany 92

Statutární zástupce: Mgr. Renata Procházková

Telefon: 546 431 468

e-mail: zszakrany@zszakrany.cz

web: www.zszakrany.cz

Zřizovatel školy: Obec Zakřany

Telefon: 546 431 483, e-mail: urad@zakrany.cz, web: www.zakrany.cz

Zpracovatelé programu: koordinátorka ŠVP: Mgr. Eva Ptáčková

spolupracoval kolektiv pedagogů

Telefon: 546 431 561, 605 211 943 – budova 102, 739 913 548 - budova 92

e-mail: skolka@zszakrany.cz, skolkamotylci@zszakrany.cz, skolkabroucci@zszakrany.cz

Platnost programu: od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2026

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola má od září 2022 dvě oddělení, která se nachází ve dvou budovách.

Budova 102

Hlavní budovu mateřské školy najdeme uprostřed obce Zakřany. Do provozu byla uvedena v roce 1982. Má svůj oplocený pozemek a je umístěna ve školní zahradě, která je zařízená pro venkovní aktivity dětí a je situovaná dále od silnice. Tato budova má jednu třídu, šatnu, kabinet, ředitelnu, sociální zařízení pro děti i zaměstnance, výdejnu stravy a vstupní halu.

Hygienické podmínky odpovídají potřebám dětí. Uspořádání prostor školy respektuje a odpovídá podmínkám pro dodržování bezpečnosti dětí i zaměstnanců.

Oddělení s názvem Motýlci má kapacitu 28 dětí. Třída mateřské školy je barevně vymalovaná, je vybavena nábytkem a hračkami. Před budovou se nachází prostorná zahrada, která je využívána ke hrám, sportovním činnostem, k relaxaci a odpočinku během celého školního roku. Zahrada má dvě pískoviště, kreslicí tabuli, domek pro děti a herní sestavu se skluzavkou.

Personální obsazení tohoto oddělení tvoří dvě pedagogické pracovnice s odpovídajícím vzděláním, školní asistentka, školnice a pracovnice výdejny stravy.

Budova 92

Oddělení nazvané Broučci se nachází na odloučeném pracovišti Zakřany 92, jehož kapacita je 12 dětí a do provozu bylo uvedeno v roce 2022. Ve třídě se nachází kuchyň výdejny stravy, dále šatna a sociální zařízení pro děti i zaměstnance.

Třída je vybavena novým nábytkem, pomůckami a hračkami. Personální obsazení třídy tvoří dvě učitelky s odpovídajícím vzděláním a pracovnice výdejny stravy/školnice.

Provoz obou oddělení mateřské školy je celodenní od 6.45 hod – 16.15 hod.

V blízkém okolí naší obce je krásná příroda, blízký les, louky a cyklostezky, které využíváme na našich vycházkách. Mateřská škola je dobře dostupná hromadnou dopravou i autem.

III. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Plánujeme dle kompetenčních, prostorových, finančních, materiálních, organizačních, legislativních, časových a personálních možností zlepšování níže uvedených podmínek.

III. 1 Věcné podmínky

MŠ má dostatečně velké prostory a prostorové uspořádání, které vyhovuje jak skupinovým, tak individuálním činnostem dětí.

Třída mateřské školy Zakřany 102 má prostor dělený na část k práci u stolečků a k jídlu (stoly jsou velikostně rozlišeny a podlahová krytina je protiskluzová guma). V rohové skříni jsou volně přístupné věci ke kreslení a malování, společenské hry, skládačky, knihy pro děti, hudební nástroje a plocha s pitným režimem. Další částí je herna s kobercem, kde je otevřený nábytek a volně přístupné stavebnice, auta, kočárky a tělocvičné nářadí, které je obměňováno. Jsou zde koutky ke hrám. V části odpočinkové je plazmová televize a DVD přehrávač. Ve třídě se nachází piano, které má MŠ dlouhodobě zapůjčené. Jsou zde nová lehátka na spaní, která se rozmísťují k odpočinku. Povlečení a prostěradlo mají děti na spaní školní, pyžamo mají vlastní z domu.

Hala slouží jako vstupní reprezentační prostor a prostor ke klimatizaci dětí při odchodu či příchodu do mateřské školy. Také jsou zde nástěnky, na kterých pravidelně vystavujeme práce dětí a informační nástěnka pro rodiče. Šatna dětí prostorově vyhovuje kapacitě mateřské školy. Je nově vybavena dětskými šatními skříňkami. Každé dítě má své místo na sezení, odložení oblečení a obuvi. Náhradní oblečení mají děti v uzavřené horní části skříňky. Sociální zázemí je nově zrekonstruované dle potřeb dětí, vybavené 4 dětskými záchodky a 2 pisoáry, 5 umyvadly a sprchovým koutem.

Třída mateřské školy 92 má prostor se stolečky pro práci a stravování a prostor s koberci pro hru. Ve třídě je umyvadlo. V celé třídě je linoleum. Nábytek je otevřený a volně přístupný dětem, aby mohly využívat knihy, hry a stavebnice. Lehátka pro odpočinek jsou rozkládána v herní části třídy. Povlečení a prostěradlo mají děti školní, pyžamo vlastní. Výdejna stravy je umístěna přímo ve třídě. Dětem je celý den k dispozici stoleček s pitným režimem. Ve třídě je televize, DVD přehrávač a notebook s tiskárnou. Ve třídě se nachází elektronické klávesy. Šatna vyhovuje kapacitě třídy. Je nově vybavena dětskými šatními skříňkami a košíky, kde má každé dítě své místo k sezení i pro odložení oblečení. Obuv je ukládána do společného botníku. Přes šatnu se vstupuje do umývárny, která je vybavena 2 WC a 2 umyvadly.

Na školní zahradě, která poskytuje dětem dostatek pohybových aktivit, je herní certifikovaná sestava, kreslicí tabule, domek, houpací můstek a 2 pískoviště. Obě pískoviště jsou opatřena ochrannými kryty. Vnitřní a venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Záměry: Obnovování a doplňování věcného vybavení mateřské školy hračkami a pomůckami i pro děti mladší 3 let, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané – do konce šk. roku 2025/2026.

Zahradu bychom chtěli vybavit dalšími herními prvky, např. houpačkou, houpací sítí, stolky a židlemi pro děti – do konce šk. roku 2025/2026.

III. 2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná stavba jídelníčku, dodržována správná technologie přípravy pokrmů a nápojů. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné časové intervaly, jídlo je podáváno v intervalech tří hodin. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se o to, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se samostatně stolovat.

Děti mají k dispozici ve třídě dostatek tekutin po celý den. Pití dětem připravuje paní školnice a během dne ho doplňuje. Děti mají na výběr ovocný sirup/čaj a vodu.

Jídlo přiváží pracovnice výdejny stravy, v 9.00 hod. svačinu, ve 12.00 hod. oběd. Strava je dovážena ve várnících ze školní kuchyně. Odpolední svačina je uchovávána v lednici. Pedagogové dodržují a kontrolují podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dítěte.

Místnosti jsou prostorné a dobře osvětlené, je zajištěno dostatečné větrání a topení. Úklid je prováděn pravidelně.

Je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je však flexibilní. Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku – zpravidla 2 hodiny s výjimkou přírodních překážek (velký mráz, náledí, silný vítr, déšť, inverze). Děti mají denně dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i uvnitř mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Všechny děti odpočívají 30 minut, pak je dětem s nižší potřebou spánku nabídnutý jiný klidový program dle vlastního výběru, místo odpočinku na lůžku. Spící děti pokračují ve spánku dle potřeby.

Záměry: Postupné zlepšování stravovacích návyků dětí, vedení ke zdravému životnímu stylu a kladení důrazu na dodržování pitného režimu - do konce šk. roku 2025/2026.

III. 3 Psychosociální potřeby

Vytváříme pro děti bezpečné prostředí, ve kterém se budou cítit spokojené a budou chodit do mateřské školy rády.

Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají k jejich uspokojování, navozují pocit klidu, pohody a bezpečí. Učitelky uplatňují k dětem individuální přístup.

Osobní svoboda a volnost dětí je usměrňována do určitých mezí vyplývajících ze Školního řádu a pravidel. Učitelka preferuje dialog s dítětem o dodržování společně dohodnutých pravidel před direktivními příkazy.

Všechny děti v MŠ mají stejná práva, stejné možnosti a stejné povinnosti, nikdo není zvýhodněn, či znevýhodněn.

Převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme děti nebát se pracovat samostatně, důvěřovat si. Učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jejích patologických jevů u dětí), podporují spolupráci mezi dětmi a zdravé sebevědomí.

Všichni zaměstnanci školy jsou dětem příkladem, v kolektivu dospělých se projevuje vzájemná důvěra, zdvořilost, tolerance, vzájemná pomoc a podpora.

Záměry: Povzbuzovat a podporovat u dětí cítění pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, pomoc a vést je k řešení problémů domluvou - do konce šk. roku 2025/2026.

III. 4 Organizace chodu MŠ

Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Denní řád umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu zařazujeme řízení zdravotně preventivní pohybové aktivity a necháváme dětem dostatek času a prostoru pro spontánní hru, kterou mohou dokončit, či v ní později pokračovat.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány spěchem a poměr spontánních a řízených činností je vyvážen. Dbáme na jejich osobní soukromí jak při hrách, tak i při osobní hygieně.

Přijímáme děti do smíšeného kolektivu 3-6 let (nejdříve od 2 let), zápis dětí do MŠ probíhá vždy v měsíci květnu, podle kritérií.

Třídy mají režim dne:

- 6.⁴⁵ – 8.¹⁵ scházení dětí, volné hry dětí zaměřené na zájmovou činnost
- 8.¹⁵ – 9.⁰⁰ skupinové a individuální činnosti, didakticky zacílené činnosti, pohybové aktivity a cvičení, komunitní kruh, zpěv
- 9.⁰⁰ – 9.²⁰ hygiena, svačina
- 9.²⁰ – 9.⁴⁵ činnosti a aktivity dětí zaměřené na výchovu a vzdělávání, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj

- 9.⁴⁵ – 11.⁴⁵ hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku, aktivity na školní zahradě, vycházky do okolí
- 11.⁴⁵ – 12.⁰⁰ hygiena, příprava na oběd
- 12.⁰⁰ – 12.³⁰ oběd, hygiena, odvádění dětí po obědě
- 12.³⁰ – 14.³⁰ příprava na odpočinek, poslech pohádek, četba z knih, odpočinek dětí (nespící děti vstávají podle individuální potřeby a mají klidnější zájmové aktivity, při kterých neruší spící děti)
- 14.³⁰ – 16.¹⁵ hygiena, odpolední svačina, individuální práce s dětmi, volná hra, činnosti dle výběru dětí, rozcházení dětí domů
- 16.¹⁵ ukončení provozu

Záměry: Snažit se vytvářet pro děti klidné prostředí a poskytnout jim potřebný čas na činnosti a aktivity spojené s chodem mateřské školy – do konce šk. roku 2025/2026.

III. 5 Řízení MŠ

Úkoly a povinnosti zaměstnanců jsou jasně vymezeny pracovními náplněmi zaměstnanců. Ředitelka školy respektuje názory zaměstnanců, podporuje spoluúčast učitelky na rozhodování o zásadních otázkách ŠVP a plánování. Předávání informací je zajištěno každodenní vzájemnou komunikací mezi zaměstnanci. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, se ZŠ Zakřany, s MŠ Lukovany, s organizacemi v obci, jako jsou např. zahrádkáři a s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (PPP, logopedická poradna).

Záměry: Podpora komunikace a týmové spolupráce mezi zaměstnanci - do konce šk. roku 2025/2026.

III. 6 Pedagogické a personální zajištění

Pedagogický personál

Výchovně vzdělávací práci s dětmi zajišťují čtyři pedagogické pracovnice. Všechny učitelky mají vhodné vzdělání pedagogického směru. Učitelky se sebevzdělávají formou studia odborné pedagogické literatury, účastní se odborných seminářů a v praxi tak využívají poznatků z dalšího vzdělávání. Práce učitelek jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče a zajištěna bezpečnost dětí.

Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Specializované služby, jako je např. logopedie, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Provozní personál

O úklid a čistotu v mateřské škole pečují dvě školnice. O dovoz a výdej stravy se starají pracovnice výdejny stravy. Všechny pracovnice dodržují předpisy bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci, protipožární předpisy. Zúčastňují se školení PO a BOZP.

Záměry: Nadále podporovat sebevzdělávání a získávat zkušenosti vzájemnými hospitacemi pedagogů - do konce šk. roku 2025/2026.

III. 7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje otevřená vzájemná spolupráce a komunikace. Snažíme se o oboustrannou důvěru, otevřenost, vstřícnost a porozumění. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ. Jsou pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje, a to na třídních schůzkách, na informační nástěnce a na webu školy. Dle zájmu rodičů jsou informováni také při osobním pohovoru s učitelkami.

Všichni zaměstnanci jednají s rodiči taktně a ohleduplně. Podporujeme rodinnou výchovu a pomáháme rodičům v péči o děti.

Záměry: Sledovat konkrétní potřeby rodin, snažit se jim porozumět a vyhovět - do konce šk. roku 2025/2026.

III. 8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší MŠ budeme dle potřeb umožňovat vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Budeme vytvářet vhodné podmínky pro tyto děti, neboť tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření.

Budeme postupovat s vědomím, že děti s těmito potřebami mají jiné osobnostní předpoklady, ale i těmto dětem ponecháme při nezbytném usměrňování, zvýšeném dozoru a pomoci také dostatek samostatnosti a rozhodování. Po konzultacích s odbornými institucemi i s rodiči zpracujeme pro dítě individuální vzdělávací program, nebo plán pedagogické podpory, podle něhož potom budeme s dítětem pracovat.

Záměry: Vytvoříme podmínky s ohledem na vývojová specifika dětí a pokud bude potřeba zajistíme kompenzační pomůcky tak, aby dítě dosáhlo co největší samostatnosti. Budeme spolupracovat se zákonnými zástupci dětí a využívat přítomnosti asistenta pedagoga - do konce šk. roku 2025/2026.

III. 9 Vzdělávání dětí nadaných

Mimořádně nadaným dětem budeme věnovat zvýšenou pozornost a podporu, kterou doplníme další rozšířenou vzdělávací nabídkou podle mimořádných schopností a nadání dítěte. Rozvoj těchto mimořádně nadaných dětí bude zajišťován tak, aby nebyl jednostranný a neomezil pestrost obvyklé vzdělávací nabídky.

Záměry: Podporovat v rozvoji dítě, které vykazuje známky nadání v některé oblasti a spolupracovat se zákonnými zástupci nadaných dětí - do konce šk. roku 2025/2026.

III. 10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V naší MŠ připravujeme podmínky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let, pokud je to třeba. Obsah vzdělávání je přizpůsobován aktuálním schopnostem dětí, většina činností bude probíhat formou hry v malých skupinkách, velká pozornost bude věnována pohybovým aktivitám, řeči, rozvoji sebeobslužných činností a podpoře samostatnosti dítěte. Materiální vybavení bude také přizpůsobeno dětem tohoto věku.

Záměry: Budeme postupně dále vybavovat třídu mateřské školy dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti - do konce šk. roku 2025/2026.

III. 11 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

V případě potřeby vytvoříme systém i pro děti s odlišným mateřským jazykem. Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka budeme poskytovat jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Záměry: Vytvoříme optimální podmínky rozvoje osobnosti dítěte a pokud bude potřeba zajistíme kompenzační pomůcky tak, aby byla rozšiřována slovní zásoba a rozvíjeny komunikativní dovednosti, zároveň budeme využívat přítomnosti asistenta pedagoga – do konce školního roku 2025/2026.

IV. ORGANIZACE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

IV. 1 Rozdělení a počet tříd

Mateřská škola má dvě oddělení. Jsme malá vesnice, mateřskou školu navštěvují zpravidla místní děti, což umožňuje snazší adaptaci, jsou zde spolu sourozenci, či děti, které se znají. Rodičům je nabídnuta možnost adaptace dle individuálních potřeb dětí.

Oddělení s názvem Motýlci má kapacitu 28 dětí a nachází se v hlavní budově mateřské školy. Druhé oddělení nazvané Broučci s kapacitou 12 dětí se nachází na odloučeném pracovišti. V současnosti jsou ve třídě Broučků děti ve věku 2-4 roky.

Metody a formy práce jsou přizpůsobovány individuálním schopnostem a dovednostem dětí dle věku. Všechny děti mají po celou dobu školní docházky veden osobní záznam. Vývoj je individuálně konzultován s rodiči. Třídy plánují a pracují samostatně podle třídního vzdělávacího programu vycházejícího ze ŠVP. Obě třídy se účastní společných akcí.

IV. 2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

Pokud to kapacita oddělení umožní bereme zřetel na zařazování sourozenců, popřípadě příbuzných do jedné třídy.

IV. 3 Kritéria pro přijímání dětí

Kritériem pro přijímání dětí do mateřské školy jsou především trvalý pobyt v obci a věk dítěte, případně pobyt v jiné obci. V případě, že více dětí dosáhne stejného počtu bodů v přijímacím řízení, rozhoduje věk dítěte a trvalý pobyt v obci Zakřany. Zápis dětí do MŠ probíhá v souladu s platnou legislativou, koná se každoročně v měsíci květnu a rodiče jsou o něm informováni prostřednictvím webových stránek školy, vyhlášením místním rozhlasem a vyvěšením na nástěnce mateřské školy.

IV. 4 Činnosti při souběžném působení učitelek

V mateřské škole pracují 4 učitelky. Ve třídě Motýlků je přítomna také školní asistentka. V obou třídách MŠ jsou činnosti a aktivity organizovány tak, aby byla dětem zajištěna optimální péče, vzdělávání a bezpečnost. Souběžné působení dvou učitelek je zajištěno zpravidla u těchto činností, aktivit a akcí:

- pobyt venku
- oběd a nácvik samostatnosti při stravování, hygieně a sebeobsluze
- polední konzultace s rodiči
- individuální a skupinová práce
- divadla, výlety, táborák a další akce

IV. 5 Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Ředitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno.

Ředitelka mateřské školy určí zákonnému zástupci dítěte:

- způsob ověření (přezkoušení dítěte v mateřské škole bude probíhat v předem oznámeném termínu)
- termíny ověření (řádným termínem je 3.středa v listopadu a náhradním 2.středa v prosinci)

Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte a ověření.

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

V. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš vzdělávací program „*Hrajeme si a poznáváme svět*“ vychází z toho, že hra je nejdůležitější činností u dětí předškolního věku.

V. 1 Zaměření školy

Snážíme se, aby děti nebyly ochuzené o spontánní hru, ve které objevují svět a různé souvislosti v něm. Hra děti motivuje, rozvíjí a prostřednictvím hry se děti učí. Hra přináší dětem radost, je to pro ně smysluplná činnost, která jim otevírá možnost vyrovnávat se s podněty okolí. Proto necháváme dětem dostatek prostoru a času pro hru během celého dne. Při hrách pozorujeme chování dětí, vztahy mezi nimi a v případě potřeby děti usměrňujeme.

„Lépe jest hráti, než zaháleti, neboť, ve hře vždy se něčím mysl zanáší a často i brousí.“

(J. A. Komenský)

Plánování výchovně vzdělávací práce

Při tvorbě školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) jsme vycházeli z RVP PV. Plánování výchovně vzdělávací práce vychází ze ŠVP. Tento program je nazván „*Hrajeme si a poznáváme svět*“. Úkolem našeho programu je rozvíjení, dosahování vzdělávacích cílů a prostřednictvím vzdělávací nabídky a naplňováním očekávaných výstupů.

V. 2 Dlouhodobé cíle v souladu s RVP PV:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Výchozím materiálem pro plánování výchovné a vzdělávací práce v MŠ je veškerá dostupná literatura, zkušenosti z praxe učitelek. Materiál je průběžně doplňován. Program „*Hrajeme si a poznáváme svět*“ obsahuje tři integrované bloky, jejichž obsah zasahuje všech pět vzdělávacích oblastí, které respektují vývoj dítěte. Jednotlivé oblasti, respektive jejich obsahy se vzájemně prolínají, ovlivňují a doplňují.

V. 3 Metody a formy práce

Metody práce:

- komunitní kruh
- metody názorně demonstrační (pozorování a předvádění předmětů a jevů, obrázků)
- metody praktické (výtvarné činnosti, nácvik pohybových a pracovních dovedností)
- prožitkové učení (aktivní účast dítěte)
- metody slovní (popis, vyprávění, diskuse, dramatizace)

Formy práce:

- činnosti skupinové a individuální
- myslíme na to, že děti se učí také od sebe navzájem
- dítě se vzdělává v činnostech spontánních i řízených

V. 4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a nadanými

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se dělí do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a nadanými je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti dítěte, k učení a ke komunikaci.

Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte. S ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Vzdělávání všech dětí se uskutečňuje podle ŠVP, který je podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu.

Záznamy o dětech jsou tvořeny třídními učitelkami, které jsou odpovědné za jejich tvorbu, realizaci a vyhodnocení. Individuální vzdělávací plán tvoří zástupce ředitele ve spolupráci s třídními učitelkami na základě doporučení školského poradenského zařízení.

V. 5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si vývojová specifika. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje, poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se a bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace a střídání nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, ponechání co největšího prostoru pro volnou hru.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje režim dětí. Mateřská škola vytváří podmínky v souladu s jeho individuálními potřebami.

V. 6 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Jsou-li alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání zřídí ředitelka skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu. Vzdělávání v této skupině je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Integrované bloky jsou tvořeny tak, aby zasahovaly všechny vzdělávací oblasti.

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)
2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)
  - 2.1. Jazyk a řeč
  - 2.2. Poznávací funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
  - 2.3. Sebepojetí, city, vůle
3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)
4. Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)
5. Dítě a svět (oblast environmentální)

Bloky svým obsahem vzájemně navazují, doplňují se, mohou se prolínat a přecházet plynule jeden do druhého. Činnosti nabízené v rámci ŠVP (ale i TVP) jsou různorodé a zasahují do všech oblastí lidského konání. Rozvíjí intelektové i praktické schopnosti a dovednosti dítěte, prohlubují jeho poznání a obohacují jeho praktickou zkušenost. V integrovaných blocích jsou vždy plněny dílčí vzdělávací cíle, ty je nutné předem vymezit a poté naplňovat vhodně zvolenými činnostmi vzdělávací nabídky. Dílčí cíle směřují k naplňování očekávaných výstupů. Dítě získává a zdokonaluje své kompetence postupně a průběžně.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dosažení klíčových kompetencí v předškolním vzdělávání, předpokládá takovou úroveň vědomostí, dovedností, schopností, návyků, postojů a hodnot, která zaručuje dítěti, že bude schopno úspěšně se zařadit do vyučovacího procesu na základní škole. Klíčové kompetence jsou nedílnou součástí školní připravenosti dítěte, zasahují celou osobnost jedince, prostupují tělesnou, duševní, emoční i sociální sférou osobnosti. Pro úspěšné využívání získaných kompetencí je nutné, aby dítě danou kompetenci vnitřně integrovalo, propojilo s danou situací a použilo k řešení situace.

Společně postupně směřujeme ke kompetencím, které jsou považovány za klíčové pro etapu předškolního vzdělávání a jsou zakotveny v RVP PV.

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

1. Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

INTEGROVANÉ BLOKY

Náš ŠVP se skládá z těchto 3 integrovaných bloků:

- 1. ČLOVĚK**
- 2. POZNÁVÁM SVĚT PŘÍRODY**
- 3. SVĚT KOLEM NÁS**

1. ČLOVĚK

Charakteristika integrovaného bloku

Utváření povědomí o časových pojmech v rámci pobytu v MŠ i všeobecně (ráno, poledne...) ve spojení s činnostmi, které v této době děláme. Vzpomínání na prázdniny, rozhovory o prázdninách. Vytváření pravidel jako základů společného soužití. Posilování vzájemných vztahů mezi dětmi, volná adaptace na prostředí MŠ. Seznamování s prostředím třídy, vybavením třídy, s místem k hygieně a odpočinku. Dodržování bezpečného jednání a chování v prostorách MŠ, na zahradě a v okolí. Získat představu o významu dodržování určitého režimu dne. Přibližování pojmů ráno, poledne, odpoledne, večer ve spojení s činnostmi, které v tuto dobu provádíme.

Chápat pojem zdraví nejen po stránce fyzického těla, ale i psychiky (sebedůvěra, zdravé sebevědomí). Tělovýchovné činnosti spojené s poznáváním našeho těla, jejich vědomé používání. Pojmenovat části těla. Význam a funkce některých orgánů lidského těla, rozvoj smyslů. Osvojit si zdravé životní návyky, správnou životosprávu. Vytvořit povědomí o mezilidských hodnotách důležitých pro správný rozvoj dítěte. Osvojit si základy první pomoci. Pohyb, sport jako součást zdravého životního stylu. Poznávání společenských rolí.

Seznámit děti s různými druhy povolání, vědět, že každá práce je důležitá. Mít základní představu o dopravních prostředcích kolem nás, znát jejich význam pro člověka. Vědět o existenci dopravních značek, o úloze semaforu. Uvědomovat si základní pravidla bezpečnosti účastníka v silničním provozu (helma, pásy, autosedačka).

Chápat jednoduché rodinné vztahy a úlohu jednotlivých členů. Vědět, že babička je maminka naší maminky nebo tatínka. Radostné prožívání oslavy Dne matek. Povzbuzování úsilí dítěte při přípravě pásma básní a písní pro maminky. Znat okolí a prostředí MŠ, poznávat důležitá místa v obci. Vytvářet u dětí dobré vztahy s rodinou i okolím. Umožnit dětem přípravu oslavy i dle svých nápadů a přání, radostně prožít tento den. Vést děti ke kooperaci a vzájemné pomoci při plnění úkolu.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti
- Uvědomit si vlastní tělo, osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví
- Rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví a bezpečí
- Rozvíjet psychickou i fyzickou zdatnost
- Rozvíjet tvořivost
- Získávat relativní citovou samostatnost
- Rozvíjet paměť a pozornost, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- Osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní
- Osvojit si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- Rozvíjet zájem o učení
- Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti, poznávat sebe sama
- Rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě (uvědomit si vlastní identitu, získat sebevědomí, sebedůvěru, osobní spokojenost)
- Rozvíjet komunikativní dovednosti
- Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem
- Získat schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- Rozvíjet komunikativní dovednosti verbální i neverbální
- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině, v MŠ
- Rozvíjet interaktivní schopnosti ve skupinových hrách
- Chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- Rozvíjet schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí spolupracovat s nimi

- Rozvíjet základní zdravé životní návyky a dovednosti dítěte
- Vytvořit povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytvářet pozitivní vztah k němu
- Rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- Osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka:

- Aktivita vhodná pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- Aktivita upevňující vztahy mezi dětmi v MŠ, posilující kamarádské vztahy
- Komunikační aktivity dítěte s jiným dospělým v MŠ
- Činnosti vedoucí k rozlišení režimu dne doma a ve školce
- Interaktivní hry, hudebně pohybové hry
- Výtvarné, grafické, konstruktivní, polytechnické a manipulační činnosti
- Činnosti a hry vedoucí k rozvoji předmatematických představ
- Aktivita zaměřená na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- Kooperativní činnosti
- Dramatizace pohádek a příběhů, popis a vyprávění dle předlohy
- Hry a činnosti zaměřené na rozvoj smyslového vnímání
- Hry a činnosti vedoucí dítě k ohleduplnosti k druhému, rozdělit se s ním, půjčit hračku, pomoci mu....
- Poznávání sociálního prostředí a toho co je bezpečné a kde nám hrozí nebezpečí
- Didaktické hry
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí

- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- Hry a činnosti vedoucí k samostatnému vyjadřování myšlenek a pocitů
- Vycházky v okolí
- Lokomoční a pohybové činnosti
- Aktivity směřující k ochraně zdraví a osobního bezpečí
- Sociální a interaktivní hry
- Aktivity rozvíjející digitální pregramotnost
- Činnosti směřující k prevenci úrazů
- Hry zaměřené na logopedickou prevenci
- Aktivity podporující představivost, fantazii, radost a pohodu

2. POZNÁVÁM SVĚT PŘÍRODY

Charakteristika integrovaného bloku

Proměny přírody v průběhu roku. Poznávání některých druhů ovoce, zapojení smyslů při rozlišování. Pojmenování některých druhů zeleniny, zapojení smyslů při rozlišování. Poznávání a pojmenování některých druhů ovoce a zeleniny. Úloha vitamínů pro naše zdraví, rozhovory o tom, kde je najdeme. Pozorovat způsob práce a sklizeň brambor, řepy, kukuřice na poli místních zemědělců.

Rozvoj pozorovacích schopností spojených s podzimním barevným listím při vycházkách do přírody. Upevňování správného chování v přírodě, udržování čistoty. Vnímání změn počasí, přímé pozorování, jak vzniká vítr a déšť (mlha).

Charakterizování zimního období ve spojení s činnostmi, které v tomto období provádíme. Bobování, hry na sněhu a se sněhem, klouzání na vycházkách. Vlastnosti sněhu a ledu. Pozorování toho, jak se žije zvířátkům a ptáčkům v zimě, jak jim můžeme pomoci.

Přímé pozorování při pobytu venku, využití této tematiky při společných hrách. Příprava oslavy a vítání jara na návsi, samostatné činnosti související s přicházejícím jarem a jarními svátky. Provádění pokusů s klíčením rostlin, vytvořit povědomí o tom, co potřebují rostliny k životu. Pojmenování prvních jarních květin. Poznávání a pozorování některých lučních i zahradních květin. Rozvoj pozorovacích schopností při přímém pozorování v přírodě. Znat některé druhy hmyzu, které můžeme vidět v trávě.

Pojmenování domácích zvířat. Znat jejich užitek. Vědět jak se jmenují mláďata, jaké vydávají zvuky, jak se dorozumívají. Poznávat volně žijící zvířátka u vody, v lese a na poli. Mít povědomí o tom, jak se v těchto místech chovat. Znat některé druhy exotických zvířat, poznávat rozdíly mezi domácími, volně žijícími zvířaty a zvířaty žijícími v ZOO. Vědět, že o zvířátka pečujeme. Rozdíl mezi životem zvířat v ZOO a volně žijícími v přírodě.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvíjet a užívat všechny smysly
- Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, vyjadřování)
- Rozvíjet, zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, přechod od konkrétně-názorného myšlení k slovně-logickému (pojmovému)
- Seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému dítěti i ke zvířátkům
- Vytvářet pozitivní vztah k zájmu o učení
- Vytvořit základy aktivních postojů ke světu, k životu, rozvíjet dovednosti umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat, rozvíjet společenský i estetický vkus
- Seznamovat se světem lidí, kultury a umění, osvojit si základní poznatky o prostředí, v němž dítě žije
- Vytvořit povědomí o živé a neživé přírodě
- Rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách
- Pozorovat okolní přírodu
- Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka:

- Pozorování a orientace v přírodě ve všech ročních obdobích
- Aktivity zaměřené na poznávání ovocných stromů, ovoce a zeleniny na našich zahradách
- Hry a činnosti vedoucí k osvojování jednoduchých poznatků o přírodě
- Pracovní činnosti s přírodninami a manipulace s různými materiály, pokusy

- Výtvarné, grafické, konstruktivní, polytechnické a manipulační činnosti
- Aktivity relaxační a odpočinkové
- Seznamování se změnami počasí
- Ekologicky motivované hry
- Interaktivní a hudebně pohybové hry
- Hry a aktivity zaměřené na poznávání zvířat
- Dramatizace pohádek a příběhů, popis a vyprávění dle předlohy
- Aktivity rozvíjející digitální pregramotnost
- Didaktické hry
- Činnosti a hry vedoucí k ohleduplnosti k druhým i k přírodě
- Hry na rozvoj smyslového vnímání
- Aktivity podporující představivost, fantazii, radost a pohodu
- Činnosti a hry vedoucí k rozvoji předmatematických představ
- Aktivity rozvíjející komunikaci
- Hry zaměřené na logopedickou prevenci

3. SVĚT KOLEM NÁS

Charakteristika integrovaného bloku

Radostně prožít svět kolem nás v činnostech výtvarných, pracovních, hudebních i pohybových. Rozhovory nad obrázky ze známých pohádek. Probouzení představivosti a fantazie, rozdíl mezi pohádkou a skutečností, rozdíl mezi dobrem a zlem. Přibližování dětem vánočních zvyků a tradic, příprava dárků pro své nejbližší a kamarády, koledy a písně, poslech i zpěv. Společná výzdoba třídy, zdobení vánočního stromku. Připomenout dětem tradice masopustu, přípravy na karneval, Velikonoce, pálení čarodějnic.

Seznámit děti s možnostmi, jak chránit naši zemi. Utvářet povědomí o životě různých kultur a ras na planetě Zemi. Vědět, že nezáleží na barvě pleti, ale na vlastnostech každého jedince. Nastínit dětem povědomí o vesmíru.

Seznámit se s životem v moři a u moře, s živočišnou říší ve vodě a u vody, kamínky, oblázky, mušle. Sladká a slaná voda. Znat úlohu vody v našem životě.

Vzpomínání na uplynulé měsíce, co se nám v MŠ líbilo, výběr oblíbených činností, které jsme dělali v průběhu roku.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vytvářet zdravé postoje a životní návyky jako základ zdravého životního stylu
- Rozvíjet kultivovaný projev
- Rozvíjet schopnost citové vztahy vytvářet a prožívat, rozvíjet poznatky umožňující tyto pocity a prožitky vyjádřit
- Rozvíjet a kultivovat mravní i estetické vnímání, citění a prožívání
- Posilovat přirozené poznávací city (zájem, zvědavost a radost z objevování)
- Rozvíjet kooperativní dovednosti, spolupracovat s ostatními ve skupině
- Osvojit si elementární poznatky, schopnosti a dovednosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů k dětem a druhým
- Vytvářet prosociální postoje (rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt, přizpůsobivost apod.)
- Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, podílet se na společných činnostech)
- Přijímat základní hodnoty uznávané v tomto společenství
- Poznávat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumět základním projevům neverbální komunikace obvyklé v tomto prostředí
- Vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Poznávat jiné kultury
- Vytvořit povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s lidmi, společností, planetou Zemí
- Vytvářet elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Vytvářet pozitivní vztah k místu, ve kterém dítě žije

Vzdělávací nabídka:

- Dramatizace pohádek a příběhů, popis a vyprávění dle předlohy
- Činnosti směřující k poznávání tradic
- Přípravy a realizace společenských slavností v rámci zvyků a tradic
- Výtvarné, grafické, konstruktivní, polytechnické a manipulační činnosti
- Aktivity rozvíjející komunikaci
- Činnosti a hry vedoucí k rozvoji předmatematických představ
- Aktivity vedoucí k rozvoji čtenářské pregramotnosti
- Didaktické hry
- Aktivity rozvíjející digitální pregramotnost
- Hry a činnosti vedoucí k samostatnému vyjadřování myšlenek a pocitů
- Aktivity podporující představivost, fantazii, radost a pohodu
- Poznávání sociálního prostředí a toho co je bezpečné a kde nám hrozí nebezpečí
- Hry zaměřené na logopedickou prevenci
- Hry a aktivity směřující k poznávání jiných kultur
- Aktivity podporující poznávání planety Země a vesmíru

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

1. Dítě a jeho tělo

- Zachovávat správné držení těla.
- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku).
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru, přizpůsobit jej podle pokynu.
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat chutě, vůně, vnímat hmatem apod.)
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, s náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a o jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy spojené se zdravím, s pohybem a sportem.
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby pro dítě v situacích běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečnost a pohodu svou ani druhých.
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby vyhledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.

2. Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách.
- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se).
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat.
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách).
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat.
- Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí).
- Učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku).
- Chápat slovní vtip, humor.
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech.
- Utvořit jednoduchý rým.
- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma.
- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci.
- Sledovat očima zleva doprava.
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova.

- Poznat napsané své jméno. Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, bezpečně užívat telefon.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího).
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost.
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje.
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi).
- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.
- Učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit.
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“.
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim.

Sebepojetí, city, vůle

- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je.
- Rozhodovat o svých činnostech.

- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.
- Vyjadřovat svůj souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných, či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených, či zakázaných činnostech apod.
- Uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky).
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
- Využívat volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.
- Zorganizovat hru.
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí.
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním.
- Zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

3. Dítě a ten druhý

- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad.

- Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.
- Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná.
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.
- Spolupracovat s ostatními.
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).

4. Dítě a společnost

- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je potřeba se chovat.
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.

- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých.
- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla chování ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.
- Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých případech samostatně, jinak s pomocí).
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole, na veřejnosti).
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově.
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají).
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých materiálů, z přírodnin aj.)
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální, instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).

5. Dítě a svět

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí).
- Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).
- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, o vesmíru apod.)
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně.
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

VII. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a její zpětnou vazbu. Sledujeme tyto oblasti:

OBLAST HODNOCENÍ	METODY A PROSTŘEDKY	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
SOULAD TVP – ŠVP – RVP PV	- porovnávání textu	- při změnách v RVP PV - při změnách v MŠ, v ŠVP	- ředitelka
NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ ŠVP	- plánování tématu v TVP - značení cílů v TVP - pedagogické rady - hospitace	- dle ŠVP - na konci tématu - 4x ročně - 2x ročně	- učitelky - učitelky - učitelky, zástupce - ředitelka, zástupce
ZPŮSOB EVALUACE	- fotografie - třídní kniha - TVP - hospitace	- průběžně - denně - měsíčně - na konci tématu - 2x ročně	- učitelky - učitelky - ředitelka - učitelky - ředitelka, zástupce
PRÁCE UČITELŮ	- plánování a příprava - zápis do třídní knihy - značení cílů, očekávaných výstupů - značení kompetencí	- denně - denně - na začátku tématu - na konci tématu	- učitelky - učitelky - učitelky - učitelky

	- hospitace	-2x ročně	-ředitelka, zástupce
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	- záměrné pozorování práce dětí	- průběžně	- učitelky
	- pedagogická diagnostika dítěte	- 2x ročně	- učitelky
	- portfolio dítěte	- průběžně	- učitelky
	- značení v dotazníku dítěte	- 2x ročně	- učitelky
	- hospitace	- 2x ročně	- ředitelka, zástupce
	- rozhovory s rodiči	- dle potřeby	- učitelky
KVALITA PODMÍNEK (viz ŠVP 3.1. - 3.10.)	- inventarizace	- 1x ročně	- školnice, učitelky
	- kontrola vybavení	- průběžně	- školnice, zaměstnanci výdeje stravy, učitelky
	- kontrola zahrady	- 1x měsíčně	- zástupce
	- revize	- dle plánů	- revizní technici
	- školení	- dle potřeby	- všichni pracovníci
	- spolupráce kolektivu	- průběžně	- všichni pracovníci
	- pedagogické rady	- 4x ročně	- učitelky, zástupce
	- provozní porady	- 2x ročně	- všichni pracovníci, ředitelka
	- hospitace	- 2x ročně	- ředitelka, zástupce

Evaluace a využívání informací probíhá pravidelně a systematicky na úrovni školy a tříd. Všechny záznamy a informace o dětech jsou důvěrné, přístupné pouze pedagogům a rodičům.

VIII. DOPORUČENÁ LITERATURA A DALŠÍ ZDROJE VHODNÉ PŘI REALIZACI ŠVP A TVP

KOLEKTIV AUTORŮ. Předškolákův rok - do školy jenom krok: básničky, cvičení, tvoření a pracovní listy pro mateřské školy. Ilustrovala Petra HAUPTOVÁ. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3279-1.

TICHÁ, Alena a Milena RAKOVÁ. Zpíváme a hrajeme si s nejmenšími: od narození do 8 let. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-100-6.

ŠIMANOVSKÝ, Zdeněk. Lidové písničky a hry s nimi. Praha: Portál, 1999. Nápady - hry - tvořivost. ISBN 80-7178-323-4.

CLAYCOMB, Patty. Školka plná zábavy: kalendář tvořivých her pro předškolní děti. Praha: Portál, 1996. Hry pro děti od 3 do 8 let. ISBN 80-7178-069-3.

KŘÍŽOVÁ, Žaneta. Výtvarné náměty a techniky v předškolním vzdělávání. Praha: Raabe, [2017]. ISBN 978-80-7496-343-8.

LYNCH, Charlotte a Julia KIDD. Cvičení pro rozvoj řeči: prevence a náprava poruch komunikace u mladších dětí. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-571-7.

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina a Vlasta ŠMARDOVÁ. Diagnostika dítěte předškolního věku: co by dítě mělo umět ve věku od 3 do 6 let. Ilustroval Richard ŠMARDA. Brno: Computer Press, 2022. Moderní metodika pro rodiče a učitele. ISBN 978-80-251-1829-0.

OPRAVILOVÁ, Eva a Vladimíra GEBHARTOVÁ. Rok v mateřské škole: učebnice pro pedagogické obory středních, vyšších a vysokých škol. Praha: Portál, 2003. Kurikulum předškolní výchovy. ISBN 80-7178-847-3.

MATEJČEK, Zdeněk. Co děti nejvíc potřebují. Vyd. 5. Praha: Portál, 2008. Rádci pro rodiče a vychovatele. ISBN 978-80-7367-504-2.

ČADILOVÁ, Věra a Zuzana ŽAMPACHOVÁ. Strukturované učení: vzdělávání dětí s autismem a jinými vývojovými poruchami. Praha: Portál, 2008. Speciální pedagogika (Portál). ISBN 978-80-7367-475-5.

MATEJČEK, Zdeněk. Po dobrém, nebo po zlém? Vyd. 8. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0852-5.

PÁVKOVÁ, Bohdana. Hrajeme si s řečí: aby moje dítě správně mluvilo. Ilustroval Richard ŠMARDA. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0322-6.

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina a Vlasta ŠMARDOVÁ. Rozvoj grafomotoriky: jak rozvíjet kreslení a psaní. 2. vydání. V Brně: Edika, 2021. Moderní metodika pro rodiče a učitele. ISBN 978-80-266-1603-0.

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina. Na návštěvě u malíře: grafomotorická cvičení a rozvoj kresby pro děti od 5 do 7 let - 3. díl. 4. vydání. Ilustroval Richard ŠMARDA. Brno: Edika, 2015. Dětská naučná edice (Edika). ISBN 978-80-266-0827-1.

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina. Mezi námi pastelkami: grafomotorická cvičení a rozvoj kresby pro děti od 3 do 5 let - 1. díl. 2. vyd. Ilustroval Richard ŠMARDA. V Brně: Edika, 2015. Dětská naučná edice (Edika). ISBN 978-80-266-0625-3.

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina a Vlasta ŠMARDOVÁ. Školní zralost: co by mělo umět dítě před vstupem do školy. 2. vydání. Brno: Edika, 2015. Moderní metodika pro rodiče a učitele. ISBN 978-80-266-0793-9.

TRANTINOVÁ, Marcela, Marie BARTOŠOVÁ, Petra DVOŘÁKOVÁ a Jana ZETKOVÁ. Nápadníček: celoroční plán aktivit pro mateřské školy. Ilustrovala Patricie KOUBSKÁ. Praha: Portál, 2021-. ISBN 978-80-262-1795-4.

MARKALOUSOVÁ, Kateřina. Špunti ve školce: celoroční aktivity pro děti od dvou let. Ilustroval Patricie KOUBSKÁ. Praha: Portál, 2020. ISBN 978-80-262-1592-9.

OTTOMANSKÁ, Vladimíra. Když se řekne rozcvička: pohybové aktivity pro předškolní děti. Ilustrovala Patricie KOUBSKÁ. Praha: Portál, 2019. ISBN 978-80-262-1439-7.

KONVALINOVÁ, Kateřina. Jaro, léto, podzim, zima, ve školce je pořád prima. Ilustroval Edita PLICKOVÁ. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0620-0.

HURDOVÁ, Eva. Hrajeme si s padákem: hry s padákem, stuhami a šátky. Vyd. 2. Ilustroval Edita PLICKOVÁ. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0769-6.

KOTOVÁ, Marcela. Když jazýčkem zacvičíme, krásně se hned rozmluvíme: pohádky pro logopedickou prevenci. Ilustrovala Vendula HEGEROVÁ. Praha: Portál, 2022. ISBN 978-80-262-1895-1.

HALDA, Jiří. Maličkosti, na které byste při výchově dětí neměli zapomínat. [Česko]: [nakladatel není známý], 2020. ISBN 978-80-270-8773-0.

LEBLOVÁ, Eliška. Environmentální výchova v mateřské škole. Vydání druhé. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1149-5.

FICHNOVÁ, Katarína a Eva SZOBIOVÁ. Rozvoj tvořivosti a klíčových kompetencí dětí: náměty k RVP pro předškolní vzdělávání. Vyd. 2. Přeložila Hana VAŇKOVÁ. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0195-3

Časopisy: Informatorium; Učitelské noviny

ZÁKONY V AKTUÁLNÍM ZNĚNÍ:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolní, základní, střední, vyšší odborné a jiném vzdělávání (Školský zákon) a jeho novely

Vyhláška č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání a její novely

Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných a její novely